

ਮੇਰਾ ਵਹਿਮ 'ਚ ਹੋਣਾ
ਤੇ ਪਿਘਲਣਾ
ਇਸ ਉੱਚੇ ਵਹਿਮ ਲਈ....

ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਕੈਲੰਡਰ

ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮ ਸਮੇਂ 'ਚ
ਘਿਰਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਲਗਪਗ ਅੱਧਾ ਦਰਜਨ ਉਦਾਸੀਆਂ ਨਾਲ
ਅੰਬਰ 'ਚ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਘਰ ਢਹਿੰਦੇ
ਉਹਨਾਂ ਸਭ ਦੇ ਇੱਟਾਂ-ਰੋੜੇ ਡਿੱਗਦੇ ਆ ਮੇਰੇ ਸਿਰ 'ਤੇ।

ਇਸ ਵਕਤ ਵੀ ਮੈਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਸਿਉਣ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਨਹੀਂ
ਛਿੱਜ ਚੁੱਕੀ ਧਰਤੀ ਤੇ,
ਬੱਸ ਟਿਕਿਆ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ-ਤਿਵੇਂ
ਪਾਤਾਲ 'ਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਕੋਈ,
ਹੱਥ ਫੈਲਾਏ ਮੈਨੂੰ ਬੋਚਣ ਲਈ।

ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਬੈਠਾ ਹਾਂ
ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਖੱਡ 'ਚੋਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੀ
ਜੋ ਮਿਲ ਸਕਾਂ ਤੈਨੂੰ।

ਪਰ ਉਦਾਸੀਆਂ ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ 'ਚ
ਹਾਲੇ ਲੱਭ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਛੁੱਟੀ।

ਘਰ ਦਾ ਰਾਹ/ਜਗਦੀਪ ਜਵਾਹਰ ਕੇ

ਮੈਂ ਕੋਈ ਬੱਕਿਆ ਹਾਰਿਆ ਆਦਮੀ ਨਈਂ
ਜੋ ਬੈਠ ਤੇ ਪਿਆ ਮੌਤ ਉਡੀਕਦਾ ਹੋਵਾਂ

ਮੈਂ ਨੌਜਵਾਨ ਜਿਹਾ
ਬੀ.ਏ ਪਾਸ

ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹਾਂ
ਜੋ
ਚੌਰਸਤੇ ਤੇ ਖੜਾ ਦੁਚਿੱਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਂ

ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਫੁੱਟਪਾਥ 'ਤੇ ਸੌਣ ਦਾ
ਪਰ ਰੁੱਤ ਕੀੜੇ ਮਕੌੜਿਆਂ ਦੀ ਹੈ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਹੀ ਤਾਂ
ਬਾਪੂ ਦੇ ਕੀੜਾ ਛੂਹਿਆ ਸੀ
ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੰਜੇ ਤੇ ਪਿਆ

ਤੇ ਰਹਿ ਗਈ ਵਿੱਚੇ
ਮੇਰੀ ਅੱਗੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ

ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਘਰ ਹੈ
ਘਰ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ
ਭਲਾ ਲੇਬਰ ਚੌਕ 'ਚੋਂ
ਕੁਵੇਲਾ ਹੋਏ
ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਕਿਹਦਾ
ਘਰ ਜਾਣ ਨੂੰ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ॥

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਤੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲੀਂ ਕਦੇ
ਜਿਵੇਂ
ਲੰਘੇ ਵਕਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਲੇਬਰ ਚੌਕ 'ਚੋਂ ਖਾਲੀ ਮੁੜਦੇ
ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ
ਪਿੱਛੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਪੈਂਦੀ ਹੈ॥

ਸੀਬੋ
ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਧੀਆਂ ਦੀ ਮਾਂ

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਦੀ ਔਕੋ ਦਾ
ਔਕੋ ਦੇ ਜੰਮਣ ਵੇਲੇ
ਸੀਬੋ ਦਾ ਘਰ ਵਾਲਾ ਮਰ ਗਿਆ
ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਔਕੋ ਚੌਥੀ ਸੀ।
ਸੀਬੋ ਦੀ ਗੁਆਂਢਣ ਬੰਸੋ ਨੇ
ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਔਕੋ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈ ਲਿਆ
ਤੇ ਪੁੱਤ ਬਣਾ ਪੜ੍ਹਾਈ-ਲਿਖਾਈ
ਹਰ ਚਾਅ ਪੂਰਿਆ।

ਔਕੋ ਜਦ ਵੀ ਹੁਣ ਪੇਕੇ ਘਰ ਆਉਂਦੀ
ਸੀਬੋ ਤਾਈਂ ਕੋਲ ਬੈਠਦੀ
ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਕਰਦੀ।

ਕਹਿੰਦੀ
ਜਦੋਂ ਦਾ ਛੋਟਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਗਿਆ
ਸਾਲ ਲੰਘ ਗਏ
ਮਜਾਲ ਏ ਕਦੇ ਹਾਲ ਪੁੱਛ ਲਿਆ ਹੋਵੇ ਫੋਨ ਤੇ।

ਦਾਰੂ ਨੇ ਪਿਓ ਖਾ ਲਿਆ
ਬੇਗਾਨੇ ਘਰ ਤੋਰ ਕੇ ਉਹ ਤੁਰਗੀ
ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਬਬੇਰਾ
ਕਦੇ ਘਾਟ ਨੀ ਹੋਣ ਦਿੱਤੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ।

ਸੁੱਖ ਰੱਖੇ ਵਾਗੁਰੂ
ਸੀਬੋ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਉੱਠਦੀ ਆਖਦੀ
ਕੁੜੇ ਅੱਜ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਰੁਕ ਜਾਈਂ
ਨਾਲੇ ਮੇਰਾ ਚਿੱਤ ਜਾ ਲੱਗ ਜਾਉ।

ਔਕੋ ਆਖਦੀ
ਨਾ ਤਾਈਂ ਨਾ
ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਜਦ ਵੀ ਮੋਹ ਆਉਂਦਾ ਪਿੰਡ ਦਾ
ਆਪਣਾ ਘਰ ਦੇਖਣ ਆ ਜਾਨੀ ਆਂ

ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਪਤਾ
ਪੇਕੇ ਵੀ ਮਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਆ
ਹੁਣ ਏਥੇ ਮੇਰਾ ਕੀ ਹੈ।

ਪਰਦਾ/ਮਨਦੀਪ ਔਲਖ

ਤੂੰ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਵੇਂਗਾ
ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰੀ ਕੰਮਾਂ-ਕਾਜਾਂ 'ਚ
ਤੇ
ਅਚਾਨਕ ਸਿਆਲ ਦੀ ਰੁੱਤੇ
ਵਰ੍ਹਦੇ ਮੀਂਹ ਦੀਆਂ ਕਣੀਆਂ
ਜਦ ਤੇਰੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੀਆਂ
ਖਿੜਕੀਆਂ 'ਤੇ ਵੱਜਣਗੀਆਂ
ਤੂੰ ਪਰਦੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰੇਂਗਾ
ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਯਾਦ ਆਵੇਗੀ

ਜਦ ਤੂੰ ਕਣੀਆਂ ਦੇ ਮੱਧਮ ਸੰਗੀਤ ਨੂੰ ਸੁਣੇਂਗਾ
ਤੇਰੇ ਚੇਤਿਆਂ 'ਚ ਮੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਗੂੰਜੇਗੀ

ਜਦ ਤੂੰ ਕਣੀਆਂ ਦਾ ਹੇਠਾਂ ਡਿੱਗਣਾ
ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖੇਂਗਾ
ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਗਿੱਲੇ ਉਲਝੇ ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਮਹਿਕ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇਂਗਾ

ਤੇਰੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇੜਲਾ
ਗੁਲਮੋਹਰ ਅਜੇ ਵੀ ਯਾਦ ਹੈ ਮੈਨੂੰ
ਵਰ੍ਹਦੇ ਮੀਂਹ ਦੀਆਂ ਬੂੰਦਾਂ 'ਚ
ਲਰਜਦੇ, ਝੁਮਦੇ ਗੁਲਮੋਹਰ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਮਸਤੀ ਨੂੰ
ਜ਼ਰਾ ਫੁਰਸਤ ਨਾਲ ਵੇਖੀਂ
ਮੇਰੀ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅੱਖਾਂ ਤੱਕ ਫੈਲਦੀ ਮੁਸਕਾਨ
ਤੇਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਸਾਹਵੇਂ ਵਿਛ ਜਾਵੇਗੀ
ਚਾਹ ਦੀ ਹਰ ਚੁਸਕੀ 'ਚ
ਤੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਮੁਹੱਬਤ ਦੀ ਮਿਠਾਸ ਆਵੇਗੀ